

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อการสืบค้นฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อการสืบค้นฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ในด้าน วิธีการสืบค้นของผู้ใช้ ระยะเวลาที่ใช้ในการสืบค้น และผลการสืบค้น
2. ประเมินผลการสืบค้น ด้วยการ ใช้ค่าสำคัญในการเข้าถึงเนื้อหาข่าว โดยศึกษาจาก อัตราเรียกค้น และอัตราถูกต้องตรงความต้องการ

การวิจัยมีสมมติฐาน ดังนี้

1. ผู้ใช้พึงพอใจวิธีการสืบค้นด้วยคำสำคัญคำเดียวในระดับมาก
2. ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อระยะเวลาที่ใช้ในการสืบค้นในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเรียกค้น กับอัตราถูกต้องตรงความต้องการ จะมีความสัมพันธ์กันในลักษณะตรงข้าม คือ ถ้าอัตราเรียกค้นสูง อัตราถูกต้องตรงความต้องการจะต่ำ แต่ถ้าอัตราเรียกค้นต่ำ อัตราถูกต้องตรงความต้องการจะสูง
4. ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ (Business) สามารถสืบค้นข่าวได้จำนวนมากที่สุด และตรงความต้องการมากที่สุด

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม ประชากรทั้งหมดเป็นบุคลากรฝ่ายข่าวสังกัดกองบรรณาธิการ หนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ จำนวน 113 คน สามารถเก็บข้อมูลได้ จำนวน 85 คน

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. สถานภาพส่วนตัวและประสบการณ์ในการสืบค้นข้อมูล

1.1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ใช้

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้จำแนกเป็นผู้ที่เข้าตอบแบบสอบถามจำนวนสูงสุด 65 คน โดยเป็นผู้ที่เข้าสายเศรษฐกิจ (Business) จำนวนสูงสุด 14 คน รองลงมาคือ วีโรท์เตอร์ บรรณาธิการ และบรรณาธิการ ตอบแบบสอบถาม กลุ่มละ 8 คน และพนักงานตำแหน่งอื่น จำนวนต่ำสุด 4 คน รวมทั้งหมด 85 คน

1.2 ประสบการณ์ในการสืบค้นข้อมูล

ผลการศึกษาประสบการณ์ในการสืบค้นข้อมูล พบว่า ผู้ใช้จำนวนสูงสุด 63 คน (ร้อยละ 74.1) สืบค้นข่าวมากกว่า 90 ครั้ง โดยไม่มีผู้ใช้สืบค้นข่าวครั้งนี้เป็นครั้งแรก เมื่อจำแนกตามกลุ่มผู้ใช้พบว่า ผู้ใช้ 3 กลุ่ม คือ ผู้ที่เข้าวีโรท์เตอร์ บรรณาธิการและบรรณาธิการ สืบค้นข่าวมากกว่า 90 ครั้ง เป็นจำนวนสูงสุด ยกเว้นกลุ่มพนักงานตำแหน่งอื่น แสดงว่าผู้ใช้มีประสบการณ์ในการสืบค้นข่าวจากฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์มากพอสมควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ได้เปิดให้บริการเป็นเวลากว่า 4 ปีแล้ว ดังนั้นผู้ใช้จึงมีความคุ้นเคยกับการใช้ฐานข้อมูลค่อนข้างมาก

2. ผลการสืบค้นข้อมูลโดยคำนวณจากอัตราเรียกกัน และอัตราถูกต้องตรงความต้องการ

2.1 จำนวนข่าวที่สืบค้นได้ และจำนวนข่าวที่ตรงความต้องการ

เมื่อพิจารณาผลโดยรวม เมื่อเปรียบเทียบวิธีการสืบค้นทั้ง 6 วิธี พบว่า จำนวนข่าวที่สืบได้สูงสุด 53 ข่าว จากวิธีการสืบค้นด้วยคำสำคัญเพียงคำเดียว ได้คำตอบสูงกว่าวิธีการสืบค้นวิธีอื่น ส่วนจำนวนข่าวที่ตรงความต้องการสูงสุด 39 ข่าว จากวิธีการสืบค้นข่าวด้วยคำสำคัญเพียงคำเดียว ได้คำตอบสูงกว่าวิธีการสืบค้นอื่น

การสืบค้นข่าวจากวิธีการสืบค้นช่วงตัวเลข ปี/เดือน/วัน ไม่พบข้อมูลข่าวจำนวนสูงสุด เนื่องจากว่าการสืบค้นข่าวด้วยวิธีการใช้ ปี/เดือน/วัน ผู้ใช้จำเป็นต้องทราบข่าวที่ต้องการนั้นอยู่ในช่วงวันเดือนปีใด จึงจะสามารถระบุในการสืบค้นได้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ นอกจากนั้นการกำหนดช่วงเวลาที่ยาวเกินไป อาจทำให้ได้รับข้อมูลจำนวนมากที่ไม่ตรงตามความต้องการ

2.2 ผลจากการคำนวณ อัตราเรียกค้น และอัตราถูกต้องตรงความต้องการ ผู้วิจัยแสดงผลการคำนวณโดยเส้นกราฟที่ได้จากโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS PC+ ด้วยการหาเส้นถดถอยจากกราฟ ในวิธีการสืบค้นทุกวิธี เส้นกราฟที่ได้จากการลากเส้นผ่านจุด \bar{X} และ \bar{Y} แสดงให้เห็นว่าถ้า อัตราเรียกค้นเพิ่มขึ้น อัตราถูกต้องตรงความต้องการจะเพิ่มขึ้นด้วย ในวิธีการสืบค้นทุกวิธีการ และยังแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ที่คำนวณได้จากทุกวิธีการสืบค้น มีความสัมพันธ์กันในทางบวก โดยมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน คือ ถ้าค่าอัตราเรียกค้นเพิ่มขึ้น อัตราถูกต้องตรงความต้องการ จะเพิ่มตามด้วย ดังนั้นผลการวิจัยดังกล่าว จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่สามที่ตั้งไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเรียกค้น กับอัตราถูกต้องตรงความต้องการ จะมีความสัมพันธ์กันในลักษณะตรงข้าม คือ ถ้าอัตราเรียกค้นสูง อัตราถูกต้องตรงความต้องการจะต่ำ แต่ถ้าอัตราเรียกค้นต่ำ อัตราถูกต้องตรงความต้องการจะสูง เนื่องจากฐานข้อมูลข่าวหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ประกอบด้วยข่าวที่มีลักษณะเนื้อหากว้าง ครอบคลุมเหตุการณ์ปัจจุบันในทุกด้านที่น่าสนใจของข่าว ทำให้ข้อมูลข่าวภายในฐานข้อมูลมีการกระจายของเนื้อหาหลากหลาย และฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์เป็นฐานข้อมูลเนื้อหาเต็ม ผู้ใช้ต้องเลือกใช้กลวิธีสืบค้นที่เหมาะสมในการสืบค้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงและเกี่ยวข้องสำหรับใช้ในการประเมินผลการสืบค้น ที่คิดจากอัตราเรียกค้นและอัตราถูกต้องตรงความต้องการ

นอกจากนี้การวิจัยครั้งนี้ยังได้มีการหาค่าความสัมพันธ์ของอัตราเรียกค้นและอัตราถูกต้องตรงความต้องการ ได้ผลดังนี้คือ มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางเมื่อจำแนกตามวิธีการสืบค้นพบว่า จากวิธีการสืบค้นด้วยคำสำคัญเพียงคำเดียว ($r=.59$) จากวิธีการสืบค้นช่วงตัวเลข ($r=.50$) จากวิธีการสืบค้นด้วยคำสำคัญร่วมกับบรรณานุกรม และเป็นความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ จากวิธีการสืบค้นช่วงตัวเลข ปี/เดือน/วัน ($r=.31$) จากวิธีการสืบค้นจากคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกัน ($r=.28$) จากวิธีการสืบค้นด้วยการจัดเตรียมชุดของคำสำคัญไว้ก่อนการสืบค้น ($r=.13$) โดยที่ลักษณะของความสัมพันธ์ได้จากการวิจัยมีทิศทางไปในทางบวก และค่าปานกลางลงมาถึงค่อนข้างต่ำ ซึ่ง

อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเรียกคืนและอัตราถูกต้องตรงความต้องการเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จากเหตุผลและข้อจำกัดดังกล่าว ทำให้การประเมินผลการสืบค้นข่าวจากคำสำคัญในการเข้าถึงเนื้อหาข่าวที่ศึกษาจาก อัตราเรียกคืน และอัตราถูกต้องตรงความต้องการ ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไม่ตรงกับทฤษฎีของ หลักการประเมินผลการสืบค้นสารนิเทศด้วย อัตราเรียกคืน และอัตราถูกต้องตรงความต้องการ ที่ Lancaster (1979: 113) กล่าวว่า อัตราเรียกคืน และอัตราถูกต้องตรงความต้องการ มีความสัมพันธ์แบบผกผัน คือ ผลการสืบค้นที่อัตราเรียกคืนสูง อัตราถูกต้องตรงความต้องการจะต่ำ ในทางตรงกันข้ามเมื่อการจำกัดขอบเขตการสืบค้นเพื่อให้ผลการสืบค้นมี อัตราถูกต้องตรงความต้องการสูงขึ้น อัตราเรียกคืนจะต่ำลง และ Fairthorne (Quoted in Cleverdon, 1978) ได้อธิบาย ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเรียกคืน และอัตราถูกต้องตรงความต้องการว่ามีความสัมพันธ์กันไปในทางตรงข้าม ถ้าสืบค้นจำนวนเอกสารได้มาก รายการที่ผู้ต้องการข้อมูลและพิจารณาคัดเลือกได้จะมีน้อยรายการ เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนรายการที่สืบค้นได้ แต่ถ้าจำนวนรายการที่สืบค้นได้น้อย ด้วยการกำหนดกลยุทธ์ใดๆในการสืบค้น จะทำให้ผู้ต้องการข้อมูลสามารถพิจารณารายการที่ตรงความต้องการได้มากกว่า โดยเปรียบเทียบกับจำนวนเอกสารที่สืบค้นได้

อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ พัชร พันดาวงษ์ (2536) และ เนตร โพธิ์เขียว (2539) ที่พบว่า อัตราเรียกคืน และอัตราถูกต้องตรงความต้องการ มีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน คือ ถ้าอัตราเรียกคืนเพิ่ม อัตราถูกต้องตรงความต้องการจะเพิ่มตามด้วย แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Blair and Maron (1985) ของ Tenopir (1985) และ Ro (1988) ที่พบว่า อัตราเรียกคืน และอัตราถูกต้องตรงความต้องการ มีความสัมพันธ์กันในลักษณะผกผัน คือ ถ้าอัตราเรียกคืนสูง อัตราถูกต้องตรงความต้องการจะต่ำ

2.3 ผลการสืบค้น อำนวยตามรายงานของผู้ใช้

สำหรับการพิจารณาจำนวนข่าวที่สืบค้นได้ และจำนวนข่าวที่ตรงความต้องการตามรายงานของผู้ใช้ จากวิธีการสืบค้นทั้ง 6 วิธี ปรากฏผลว่า กลุ่มบรรณาธิการและบรรณาธิการสามารถสืบค้นข่าวได้จำนวนสูงสุด และตรงความต้องการมากที่สุด ใน 2 วิธีการ จากวิธีการสืบค้นด้วยคำสำคัญเพียงคำเดียว และวิธีการสืบค้นจากคำสำคัญร่วมกับตรรกบูลีน และผู้สื่อข่าวสายการเมืองและเหตุการณ์ปัจจุบัน (Politic and General news) สามารถสืบค้นข่าวได้จำนวนสูงสุด ใน 2

วิธีการ คือ วิธีการสืบค้นจากคำสำคัญคำเดียว และวิธีการสืบค้นจากช่วงตัวเลขปี/เดือน/วัน และสืบค้นจำนวนข่าวที่ตรงความต้องการมากที่สุด จากวิธีการสืบค้นด้วยคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกัน ส่วนผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ (Business) สามารถสืบค้นจำนวนข่าวได้สูงสุด ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวตรงกับสมมติฐานเพียงส่วนน้อย โดยส่วนใหญ่ไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ผู้สื่อข่าวสายเศรษฐกิจ (Business) สามารถสืบค้นข่าวได้จำนวนมากที่สุด และตรงความต้องการมากที่สุด

3. ความพึงพอใจต่อระยะเวลาที่ใช้ในการสืบค้น

ผลการศึกษาระยะเวลาที่สืบค้น พบว่า ระยะเวลาเฉลี่ยสูงสุดที่สืบค้น คือ 12.09 นาที จากวิธีการสืบค้นด้วยคำสำคัญเพียงคำเดียว และ ระยะเวลาเฉลี่ยต่ำสุดที่สืบค้น คือ 4.49 จากวิธีการสืบค้นด้วยการจัดเตรียมชุดของคำสำคัญไว้ก่อนการสืบค้น โดยที่วิธีการจัดเตรียมชุดของคำสำคัญไว้ก่อนการสืบค้น เป็นวิธีการสืบค้นที่ไม่ต้องเสียเวลาในการคิดคำสำคัญในการสืบค้นมาก และข้อมูลที่ได้จะตรงความต้องการมากกว่าการสืบค้นด้วยวิธีอื่นๆ เพราะได้มีการคัดเลือกคำสำคัญที่ใช้ในการสืบค้นไว้ล่วงหน้า ซึ่งจะเห็นได้ว่าระยะเวลาเฉลี่ยในการสืบค้นต่ำกว่าการสืบค้นวิธีอื่น สำหรับระยะเวลาเฉลี่ยที่ผู้ใช้ใช้ในการสืบค้น พบว่าใช้เวลาเร็วกว่าเวลาที่เหมาะสมในการสืบค้น ที่ Faries (1992) ได้ศึกษาไว้ว่า เวลาที่เหมาะสมในการค้นคืน คือ ประมาณ 50 นาที

เมื่อพิจารณาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อระยะเวลา โดยรวมพบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อระยะเวลาที่ใช้ในการสืบค้นในระดับมาก ($\bar{X}=3.65$) และเมื่อพิจารณาแยกตามวิธีการสืบค้น พบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจวิธีการสืบค้น 4 วิธีการในระดับมาก โดยวิธีการสืบค้นจากคำสำคัญร่วมกับตรรกภูมิตินมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{X}=3.98$) ในขณะที่มีวิธีการสืบค้นเพียง 2 วิธีที่ผู้ใช้มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง คือ วิธีการสืบค้นจากคำสำคัญเพียงคำเดียว โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ($\bar{X}=3.01$) และวิธีการสืบค้นจากการคัดคำ โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ($\bar{X}=3.49$) ดังนั้นผลการวิจัยดังกล่าวจึงสอดคล้องกับสมมติฐานข้อสองที่ตั้งไว้ว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อระยะเวลาที่ใช้ในการสืบค้นในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ ศิริธร (2530) ที่พบว่าผู้ประเมินมีความพึงพอใจในเรื่องเวลาต่อผลการค้นคืนทางหน้าจออยู่ในระดับปานกลาง

4. ความพึงพอใจต่อผลการสืบค้นข้อมูลแบ่งออกเป็น ความพึงพอใจต่อจำนวนข่าวที่สืบค้นได้ และความพึงพอใจต่อจำนวนข่าวที่ตรงความต้องการ

4.1 ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อจำนวนข่าวที่สืบค้นได้

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อจำนวนข่าวที่สืบค้นได้โดยรวมพบว่า ผู้ใช้มีความพึงพอใจวิธีการสืบค้นคำสำคัญคำเดียวในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ ($\bar{X}=3.76$) ต่ำกว่าวิธีการสืบค้นอื่นอีก 5 วิธี ผู้ใช้มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาแยกตามวิธีการสืบค้นพบว่า กลุ่มผู้สื่อข่าวมีความพึงพอใจต่อจำนวนข่าวที่สืบค้นได้ในระดับมาก ($\bar{X}=3.75$) เพียงวิธีการเดียว ส่วนวิธีการสืบค้นอื่นอีก 5 วิธี กลุ่มผู้สื่อข่าวมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง กลุ่มรีไรเตอร์ มีความพึงพอใจต่อจำนวนข่าวที่สืบค้นได้ 2 วิธี ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{X}=3.75$) และ 4 วิธี พึงพอใจในระดับปานกลาง กลุ่มบรรณาธิการและบรรณากร มีความพึงพอใจในระดับมาก 1 วิธีการ พึงพอใจวิธีการสืบค้น 3 วิธีในระดับปานกลาง และพึงพอใจวิธีการสืบค้น 2 วิธีในระดับน้อย ส่วนกลุ่มพนักงานตำแหน่งอื่น มีความพึงพอใจต่อจำนวนข่าวที่สืบค้นได้ ในระดับมาก 2 วิธี ในระดับปานกลาง 3 วิธี และในระดับน้อย 1 วิธี ซึ่งในการสืบค้นบางที่ไม่พบข้อมูลข่าวที่ต้องการแต่พบข้อมูลจากวิธีอื่น และในบางครั้งการสืบค้นได้ข้อมูลมากเกินไปอาจเนื่องมาจากการใช้คำสำคัญที่กว้างเกินไป หรือการใช้คำคุณที่แตกต่างจากที่เนื้อหาข่าวใช้

4.2 ความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อจำนวนข่าวที่ตรงความต้องการ

ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อ จำนวนข่าวที่ตรงความต้องการ เมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจของผู้ใช้ โดยรวมพบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจต่อจำนวนข่าวที่ตรงความต้องการ ในระดับปานกลางทุกวิธีการสืบค้น โดยวิธีการสืบค้นด้วยการจัดเตรียมชุดของคำสำคัญไว้ก่อนการสืบค้น มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{X}=3.39$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิธีการสืบค้นนี้ ได้รับข้อมูลที่เฉพาะเจาะจง และจากวิธีการสืบค้นด้วยคำสำคัญเพียงคำเดียว ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่ำสุด ($\bar{X}=2.64$)

เมื่อพิจารณาแยกตามวิธีการสืบค้น พบว่า กลุ่มผู้สื่อข่าวมีความพึงพอใจต่อจำนวนข่าวที่ตรงความต้องการในระดับปานกลางทุกวิธีการสืบค้น โดยวิธีการสืบค้นด้วยการจัดเตรียมชุดของคำสำคัญไว้ก่อนการสืบค้น มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจสูงสุด ($\bar{X}=3.34$) เนื่องจากวิธีการนี้เป็นวิธีการที่ได้รับข้อมูลที่เฉพาะเจาะจง และเป็นวิธีการที่สะดวกสำหรับผู้สื่อข่าว เพราะมีการจัดเตรียมข้อมูลไว้ก่อนการสืบค้น กลุ่มวีโรเตอร์ มีความพึงพอใจจำนวนข่าวที่ตรงความต้องการ ในระดับปานกลาง 5 วิธี และมีความพึงพอใจในระดับน้อยเพียงวิธีเดียว คือ การสืบค้นจากคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกัน ทั้งนี้การสืบค้นด้วยวิธีนี้อาจได้รับข้อมูลจำนวนมาก และมีข้อมูลที่ตรงความต้องการจำนวนมาก ทำให้ใช้เวลานานในการพิจารณาเลือกข้อมูล ส่งผลให้ความพึงพอใจลดน้อยลง และกลุ่มพนักงานตำแหน่งอื่น พึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=3.75$) จากวิธีการสืบค้นด้วยการจัดเตรียมชุดของคำศัพท์ไว้ก่อนการสืบค้น เพียงวิธีการเดียว ซึ่งอาจเป็นเหตุผลเดียวกับความพึงพอใจของกลุ่มผู้สื่อข่าว และความพึงพอใจของผู้ใช้โดยรวม มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง 2 วิธี และพึงพอใจในระดับน้อย 2 วิธี

ดังนั้นผลการวิจัยดังกล่าว จึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่หนึ่งที่ตั้งไว้ว่า ผู้ใช้พึงพอใจวิธีการสืบค้นด้วยคำสำคัญคำเดียวในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการสืบค้นด้วยคำสำคัญเพียงคำเดียว เป็นวิธีการสืบค้นที่ได้ข้อมูลข่าวในจำนวนมาก (ตาราง 5) ในการสืบค้นได้ใช้คำสำคัญเพียงคำเดียวสืบค้นซึ่งเป็นคำค้นที่กว้าง ทำให้ได้ข้อมูลจำนวนมากและผู้ใช้ต้องใช้เวลาในการพิจารณาข้อมูลข่าวที่ตรงความต้องการ จึงทำให้ความพึงพอใจในการสืบค้นวิธีนี้อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น

5. การประเมินผลการสืบค้น

ผู้ใช้งานสูงสุด 44 คน (ร้อยละ 51.8) มีความพึงพอใจต่อวิธีการสืบค้นจากการจัดเตรียมชุดของคำสำคัญไว้ก่อนการสืบค้น และเมื่อพิจารณาผล ตามรายงานของผู้สื่อข่าว สามารถสรุปได้ว่า มีความพึงพอใจวิธีการสืบค้นจากการจัดเตรียมชุดของคำสำคัญไว้ก่อนการสืบค้นเช่นกัน และจากเหตุผลที่ทำให้ผู้ใช้พึงพอใจจากวิธีการสืบค้นทั้ง 6 วิธี ปรากฏผลว่าวิธีการสืบค้นจากการจัดเตรียมชุดของคำสำคัญไว้ก่อนการสืบค้นมีผู้ใช้ เลือกและพิจารณาเหตุผลที่ทำให้เกิดความพึงพอใจมากที่สุด สรุปได้ว่าเหตุผลที่ได้รับข้อมูลตรงมากที่สุด เป็นเหตุผลที่มีจำนวนสูงสุด 72 คน (ร้อยละ 85.7)

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาคำพิงพอใจของผู้ใช้ที่มีต่อการสืบค้นฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อศูนย์ข้อมูลหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ในการพัฒนาและปรับปรุงวิธีการสืบค้นด้วยศัพท์อิสระ ที่เป็นค่าสำคัญในแต่ละวิธีการสืบค้นฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ โดยที่ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับฐานข้อมูล สามารถแบ่งได้ดังนี้

1.1 การเชื่อมโยงฐานข้อมูล

ปัจจุบันฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ยังเป็นฐานข้อมูลอิสระไม่สามารถเชื่อมโยงกับระบบคอมพิวเตอร์ Atex ที่ใช้ในการเขียนข่าวของกองบรรณาธิการได้ ถ้าพิจารณาหาแนวทางให้สามารถเชื่อมโยงกันได้ โดยที่สามารถเรียกใช้ข้อมูล และสามารถถ่ายโอนข้อมูลได้ ภายในระบบเดียว จะทำให้เกิดประโยชน์ในการใช้งานและเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว ส่งผลทำให้บริการการสืบค้นข้อมูลมีประสิทธิภาพมากขึ้น และทำให้ผู้ใช้เกิดความพึงพอใจมากยิ่งขึ้น

1.2 ความสมบูรณ์ของฐานข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ ซึ่งยังจัดว่าเป็นฐานข้อมูลขนาดเล็ก และขาดความสมบูรณ์ของข้อมูล ประกอบด้วยข้อมูลย้อนหลังน้อยมาก ควรพิจารณาหาแนวทางและวิธีการที่จะพัฒนานำข้อมูลย้อนหลังมาจัดเก็บภายในฐานข้อมูลด้วย

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการสืบค้น

2.1 ควรจัดอบรม ในการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล เพื่อให้ผู้ใช้เกิดความเข้าใจในวิธีการสืบค้นฐานข้อมูล จะทำให้ใช้วิธีการสืบค้นข้อมูลได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสืบค้นฐานข้อมูลเนื้อหาเต็ม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทราบกลวิธีต่างๆ ที่ใช้ในการสืบค้น เพื่อการตัดสินใจเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมที่สุดในการสืบค้นข้อมูล ซึ่งจะทำได้ข้อมูลที่ตรงความต้องการมากที่สุด

2.2 การสืบค้นจากศัพท์อิสระประเภทเดียว มีข้อจำกัดหลาย ๆ ด้านในการเข้าถึงและการสืบค้นข้อมูล ดังที่พบในการสืบค้นฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์บางกอกโพสต์ เช่น การสืบค้นจากคำสำคัญเพียงคำเดียว ได้ผลการสืบค้นจำนวนมากที่ไม่เกี่ยวข้อง แต่ถ้ามีการระบุวิธีการสืบค้นอื่น ๆ ผสมด้วย ทำให้การสืบค้นเฉพาะเจาะจงมากขึ้น จะทำให้ผลการสืบค้นมีจำนวนน้อยลง

และจากผลการวิจัยหลายเรื่องที่ได้ศึกษาได้เสนอแนะว่า ให้นำศัพท์กรรมวิธีทั้งที่เป็นศัพท์อิสระและศัพท์ควบคุมมารวมกันสำหรับการสืบค้นข้อมูล เพื่อให้การสืบค้นข้อมูลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แนวทางการวิจัยในอนาคต

ศึกษารูปแบบข้อมูลที่ใช้ในห้องสมุดหนังสือพิมพ์ ในประเทศไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย